

Finanstilsynet

2. juni 2023

Sendt via CNE@ftnet.dk

J.nr. 23-007824

Høring over udkast til papir om god praksis for dataetik ved brug af AI i den finansielle sektor

Vi takker for lejligheden til at kommentere udkastet om god praksis.

Artificial Intelligence teknologi påvirker hverdagen mere og mere, også i brancher som den finansielle sektor. Magt flyttes fra mennesker til maskiner. Etisk brug af data er afgørende, når denne magt skal forvaltes. Vi er meget positive overfor jeres tiltag om at sætte standarder og at dele god praksis.

Transparency International ser på AI fra to vinkler: Dels hvordan vi selv kan anvende AI systemer i vores eget analyse arbejde, og dels de udfordringer teknologien fører med sig indenfor åbenhed og korruption. Vore kommentarer er med henblik på disse udfordringer.

Uetisk brug af data kan ske utilsigtet (f.eks. bias ved uheld eller sjusk), helt bevidst (f.eks. prisvandring i eksempel F i udkastet) eller som misbrug for egen vinding skyld (egentlig korruption). Udkastet fokuserer mest på de to første scenarer, vi savner en holdning til et egentlig korrupt og dermed uetisk misbrug.

Tre **illustrative, arketyperiske** eksempler:

- En afdelingsleder bestikker en IT udvikler til at indbygge en bias i Robotic Process Automation algoritmen, der fordeler låneansøgninger, således at netop lederens afdeling får tildelt de ansøgninger, der er lettest at behandle, og så han opnår effektivitetsmål og bonus.
- En algoritme, der udvælger jobansøgninger til interview, har en unfair bias for at udvælge ansøgninger fra kristne, hvide mænd og understøtter dermed IT udviklerens diskriminerende politiske dagsorden.
- En sagsbehandler har adgang til at manipulere tekst og fotos fra skadesanmeldelser og påvirker dermed om AI systemet udtager skadesanmeldelsen til kontrol eller ej. Sagsbehandleren sælger denne 'service' for tjenesteydelser eller kontanter.

Se eventuelt vores generelle kortlægning i 2022.

<https://www.transparency.org/en/blog/bribes-for-bias-can-ai-be-corrupted>

Vi foreslår, at I tilføjer et afsnit om risikovurdering og kontrol med specielt fokus på bevidst misbrug af AI systemerne ved udnyttelse af betroet adgang.

Uigennemskueligheden af AI algoritmer i drift gør det svært at afsløre et misbrug, og skaleringen af automatisering forstærker effekten. De tekniske metoder til at afsløre og modvirke bevidst eller ubevidst uetisk databrug, eller egentligt misbrug, er langt hen ad vejen de samme.

Vi foreslår, at finansielle virksomheder, der ønsker at anvender AI på et etisk forsvarligt niveau, også risikovurderer udviklings- og driftsprocesserne for et egentlig korrumpert misbrug af folk med betroet adgang til systemerne for deres egen vindings skyld. Risiko vurderingen bør omfatte sårbarheder som f.eks.

- Udvælgelse, integration og mark-up af data til træning af AI systemerne har risici for data manipulation, der indbygger en skjult bias som f.eks. eksemplet ovenfor om diskriminering.
- Transaktionsdata der forberedes, før de behandles af AI algoritmerne. F.eks. eksemplet ovenfor om manipulering af fotos, eller rendering af f-eks- jobansøgninger.
- IT systemer, der eksekverer beslutninger baseret på AI algoritmernes sandsynlighedsberegninger, som f.eks. RPA eksemplet ovenfor.

Anbefalingen om risiko vurdering kan eventuelt udbygges med god praksis for opklaring og forebyggelse af bevidst misbrug som f.eks. funktions adskillelse mellem udvikling og kvalitets sikring, sikring af revisionsspor af input og output fra AI systemer i drift, og styrkelse af kontroller i forretningsprocesserne.

Transparency International's holdning til ansvarlig brug af AI teknologi er kort:

- Algoritmisk gennemsigtighed - Faktorer, der påvirker en beslutning, skal defineres og være synlige for de berørte mennesker.
- Algoritmisk ansvarlighed - Ejeren af AI algoritmen, skal stå til ansvar for resultatet.
- Algoritmisk reviderbarhed - AI systemet og data skal være tilgængelige for uafhængige verifikation.
- Algoritmisk regulering - Juridiske regler og retsmæssig håndhævelse

Vi står selvfølgelig til rådighed for yderligere spørgsmål og/eller uddybning, hvis I ønsker det.

Med venlig hilsen

Jesper Olsen

Formand

Lars Wriedt

Bestyrelsesmedlem